

Olomoucká výzva

32. Sněm Agrární komory České republiky, který se konal 25. 5. 2023 v Olomouci, upozorňuje vládu České republiky na bezprecedentní a neutěšenou situaci v sektoru zemědělství a žádá její řešení. Agrární komora České republiky, která zastupuje zemědělce všech velikostí, právních forem a výrobního zaměření, je za tímto účelem připravena k součinnosti a zprostředkování informací a požadavků zemědělské praxe. Nemůžeme si dovolit pokračování pasivního a necitlivého přístupu, jinak hrozí další propad rozměru českého zemědělství a potravinářství, prohloubení závislosti České republiky na dovozech a další vlna zdražování potravin.

Agrární komora České republiky vyzývá vládu České republiky, aby se aktivně zabývala následujícími pěti body.

1) Bezodkladně řešit faktické selhání „jednotného“ trhu se zemědělskými komoditami v Evropské unii. Evropa je v současnosti zaplavena zemědělskými komoditami z Ukrajiny, které měly původně směřovat k tradičním odběratelům této produkce ve třetích zemích. Zásoby nyní před sklizní činí více než 150 procent oproti evropskému průměru předešlých let a hrozí další zhoršení situace. Propad tržeb tuzemských zemědělců přesahuje 30 miliard korun s výrazně negativním dopadem na životaschopnost zemědělských podniků a potravinovou bezpečnost České republiky.

2) Žádáme rovné podmínky na „jednotném“ trhu EU. Opatření, která mají pomáhat evropským zemědělcům a jsou vyplácená z národního či unijního rozpočtu, fakticky ještě více pokřivují jednotný trh EU. Čeští zemědělci mají aktuálně nejnižší základní platbu na hektar, což dále prohlubuje vysokou míru národních, regionálních a dalších mimořádných podpor a úlev schválených v posledních letech. Žádáme proto o minimální navýšení rozpočtu národních dotací v roce 2023 na úroveň roku 2022.

3) Spustit Program podpory zaměstnanosti na venkově. Ministr práce a sociálních věcí Marian Jurečka veřejně slíbil v červnu 2022 v Paláci Lucerna zemědělcům finanční podporu formou úlev na sociálním pojištění a spuštění tohoto programu mělo být naplánováno na stejný termín, jako bude uvedena do praxe redistributivní platba na úrovni 23 procent v souladu s novými pravidly Společné zemědělské politiky Evropské unie, tedy od 1. ledna 2023. Současně je třeba říct, že míra redistributivní platby v České republice, která vyjadřuje podíl z obálky přímých plateb a je přidělována na prvních 150 hektarů podniku, výrazně převyšuje

evropský průměr pohybující se na úrovni 10 až 12 procent. Dosud nemáme k dispozici žádné informace o vývoji tohoto programu, ani o jeho zaslání k notifikaci Evropské komisi.

4) V souladu se Strategii rozvoje rezortu do roku 2030 zajistit podporu pro citlivé komodity, u kterých klesá míra soběstačnosti České republiky. Do roku 2030 zbývá jen sedm let, přičemž cíle vytyčené ve Strategii rozvoje rezortu se nejen nedaří plnit, ale naopak jsou podnikány kontraproduktivní kroky vůči plnění těchto cílů. Jen za rok 2022 se podle oficiálních statistik snížily stavy drůbeže meziročně o 8 procent na 23,8 milionu kusů a stavy prasat meziročně o 11 procent na 1,3 milionu kusů. Plochy ovocných sadů se za posledních dvacet let snížily o 33 procent na 12 225 hektarů.

5) Dle příslibu z roku 2022 v co nejkratším čase vyhodnotit první rok fungování národního Strategického plánu pro provádění Společné zemědělské politiky EU v letech 2023 až 2027. Je třeba se zaměřit především na snižování administrativní zátěže, přísnější podmínky základní podmíněnosti, ekoschémat, nastavení redistributivní platby a její dopad na potravinovou bezpečnost České republiky. S ohledem na výsledky tohoto vyhodnocení by se měla Česká republika obrátit na Evropskou komisi a požádat o případné změny v národním Strategickém plánu, a to přesně po roce fungování, jak je ostatně v souladu s pravidly Evropské unie.